

Celo leto	12 K
Pol leta	6 K
Četrt leta	3 K
Mesečno	1 K

Posamezne številke 10 v.

Zunaj Avstrije celo leto 17 K.

Inserati ali oznanila

se računijo s 15 vin. od 6redne
petitvrste; pri večkratnih ozna-
nilih velik popust.

STRAŽA

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Št. 23.

Maribor, dne 22. februarja 1909.

Letnik I.

Št. Ilj v nevarnosti.

Da bijemo tukajšnji Slovenci hud in obupen boj, to je že znano širom naše domovine. Zaklel se je nemški sovrar, da mora naš slovenski Št. Ilj postati njegova last.

Premalo je bilo Prusofilom, da so si z nakupovanjem večjih posestev zagotovili za bodoče občinske volitve, ki se bodo vršile letos meseca avgusta, večino v prvem in drugem volilnem razredu, ampak naskočili so na zvit način tudi tretji volilni razred. Da dobijo večino tudi v tem volilnem razredu, lotili so se sredstva, ki naravnost bije nazorom poštenega političnega boja v oči in ki kaže, da je ljudem te sorte vsako sredstvo dobro, da le dosežejo svoj zaželeni namen.

Nek kos njive tam blizu Kobače so razkosali in parcelirali — seveda samo v zemljiški knjigi, na račun Südmarke — in tako ima šentiljska občina sedaj krog 20 novih davkoplačevalcev, oziroma volilcev, v tretjem razredu: Med temi so: Wastian, dr. Kuhl, dr. Fleischhacker in baje celo član predpustnega ministrstva Hohenburger. To zapričeto „kulturno delo“ bodo nadaljevali...

Sedaj vidite, rojaki, kako se gre za naš Št. Ilj. Rodoljube kličemo na protipomoč!

Ideja o Slovenskem društvenem domu v Št. Ilju je še vedno samo ideja, kajti do danes imamo še komaj okrog 1700 K za naš dom. Torej, rojaki mili, še enkrat vas prosimo, hitite nam na pomoč, da bo še pred padcem Št. Ilja omogočen naš toliko zaželeni slovenski dom. Kajti če bomo v tem domu imeli svoje zbirališče, svoje zavetišče, kjer se bo navduševal in izraževal naš teptani slovenski rod, posebno mladina, potem se imamo up, da ne bomo zamrli, ampak nanovo oživel.

Nemški poraz.

Sv. Lenart v Slov. gor., mes. febr.

Javna nemška šola. Laži, različne obljube in hinavščina šentlenarskih posili-Nemcev, vse zaman, javna nemška šola je pokopana, davkoplačevalci rešeni ogromnih stroškov. 11. febr. je bil dan veselja, dan sijajne zmage. Sicer hočejo koncem jul. t. l. imeti šulferajnsko štirirazredno šolo pod streho, ali kdo bo plačeval vzdrževanje šole, ki bo stala vsako leto okoli 7000 K. Seveda, zanašajo se na srečo, na lov takih gimpeljnov, ki jim bodo pomagali nositi neznosno breme. Ali posežeta mecena Sedminek in Zirngast v svoje globoke žepe? Pomilovanja vredna možakarja!

Dne 11. febr. sta bila blesta kot smrt, videč, da se njuno podjetje podira in suši. Rada bi bila temu ali onemu kaj na uho zašepetala, ali gospod komisar jima zakliče: „mir.“

Komu ne bi vskipela kri, če vidi, ko ga zapuščajo ne samo najboljši prijatelji, ampak celo najnižji njihovi uslužbenci? Kako smešno ulogo so igrali naši ubogi od teh südmarkino podpora vživajočih privandrancev zapeljani farani. Eden je bil Nemec, drugi oboje, tretji deutsch geboren itd., v istini pa so pristni Slovenci, ki so sedaj tako zaslepljeni, da ne vidijo, da pljuvajo v svojo lastno skledo.

Od neke Hrvatice porojen otrok bi bil kot Nemec vpisan, ako se ne bi njegov varuh postavil po robu. Nekateri so bili tako zmešani, da niso vedeli, kaj govorijo.

Neki uradnik, ki ima v šoli samo dva otroka, Franca in Marijo, je na vprašanje, ali ima Jožeta, Uršo, Ano in Terezijo sedaj v šoli, odgovoril: Ja, stimint. Zopet drugi, bivši tržan, ki ima samo enega otroka v šoli, je pritrdil, da jih ima 4. To so naši urgermani iz Smarskega in lenarskega okraja doma!

Vse občine šentlenarske lare so bile, izvzemši trško, ki na dolgovi hira, proti javni nemški šoli. Bog živi zavedne občinske zastope. Celó po večini nemški krajni šolski svet se je izrekel s sedmimi proti enem glasu proti javni nemški šoli. Grozenski poraz za naše posilince.

Od 36 strank, katere so zahtevale nemško šolo, je samo 12 davkoplačevalcev, drugi so nemaniči. Ali sedaj pa gorje onemu, ki so svojemu narodu, četudi deloma, zvesti ostali! Temu se odpove služba, onemu stanovanje, tretjemu se grozi s tožbo,

ako ne plača dolga. Tudi otroci morajo trpeti za svoje stariše. Otrokom, ki so dosedaj od posilincev dobivali opoldne hrano, se je hrana odpovedala. Ta udarec pa ni tako hud, kajti dotičnike je sprejela k svoji mizi tukajšnja jubilejna šolarska kuhinja. Podpirajmo jo! Sedaj pa vidiš kmēt in viničar, kakšni so ti gospodje. Imajo te navidezno radi, dokler jim služiš kot klešče; kakor hitro pa te ne rabijo več ali pa je slepo ne ubogaš, si izgubljen.

Tržanom domačinom pa svetujemo, naj se zdravijo, naj ne poslušajo privandrancev, naj ne kupujejo česar ne potrebujejo in nov polom je neizogiben. Toliko dobrih nasvetov par minut pred 12. uro.

Varujmo se zastrupljenja!

Iz Sav. Alp, dne 17. sveč.

Bistroglati Napoleon je izrekel znamenite besede: „Que quatre gazettes hostiles faisaient plus de mal, que cent mille homes en plate campagne“ (Stirje sovražni časopisi škodujejo več, kakor stotisoč mož na bojišču). In po pravici. Zakaj nihče ne zastruplja zdravega mišljenja bolj kakor kruhoborci pri uredniških mizah. Kolko zvižat in sleparij se šopiri po našem liberalnem časopisju — je nedavno naša „Straža“ prav povedala glede na starostno zavarovanje in zdajšno politično konstelacijo. Pa ne samo kar se tiče politike, tudi v drugih vprašanih mešajo liberalci pojme po svojih časopisov predalih kakor — neuka kuharica s kuhalnico po kozicah!

V mislih imam „Narodni Dnevnik“ štev. 34 z dne 12. t. m., v katerem je zapisal nekdo med drugim te-le neznanje razodevajoče stavke:

„Darvin. Danes 12. svečana (sic) je sto let, kar se je rodil največji prirodoslovec Darwin. Njegov nauk evolucijonizma je postal podlaga ne le prirodoslovju, temveč tudi mnogim drugim strokam človeškega znanja. Klerikalci razumejo pod darvinizmom nauk, da se je človek razvil iz opice.“

V teh vrsticah je skoro toliko laži, kakor je besedi!

Da vidimo! Charles Darwin je res prirodoslovec, sicer tako „največji“, da njegov nauk dandanes med znanstveniki samo — životari. Leta 1882 je antropolog J. Ranke večinoma zavrgel njegov nauk. Glasoviti učenjak Virchow je leta 1887 v Wiesbadenu na kongresu prirodoslovcev se izrekel, da Darwinovi teoriji manjka znanstvena podlaga. Takisto na Dunaju leta 1889 pri shodu antropologov. In glavni dokaz zoper Darwinov nauk pri učenjakih je, da se ne da dokazati iz paleontoloških odkritij, ker vsa skoro odkritja in eksperimenti nasprotno dokazujejo. Drisch imenuje darvinizem eno izmed velikih zmot XIX. stoletja, katere je za nos vodila skoro celo stletje. In glasoviti učenjak dr. K. Snel pravi: „Mi ne verujemo v darvinizem, ker verujemo v znanost.“ „Darvinizem spada dandanes le zgodovini“, govori omenjeni Drisch.

In zbrani zoologi, botaniki, geologi in paleontologi na Dunaju leta 1902 so se izrazili, da glavni nauki Darwinovi se niso na nobenem polju znanosti uresničili: da celo se je eden govornikov izrekel: „o teoriji Darwinovi noben učenjak pravkar več ne razpravlja“, ker po prirodoslovcu Aleks. Agassizu je „mlakuža nedokazanih trditvev.“ Tako torej izgleda po sodbi učenjakov „največji prirodoslovec“ „Narod. Dnevnika“ — Darwin!

Kar „N. D.“ pisari o evolucijonizmu, selekcijonizmu — selekcija se reče — lamarkizmu — toliko velja, kar njegova trditve, da je Darwin — največji prirodoslovec! In da je njegov evolucijonizem dal podlago drugim strokam človeškega znanja — ne priegnemo, ker „teorija evolucije ostala bi tam, kjer je bila, če bi tudi nestalo Darwinove hipoteze“, rekel je glasoviti Osk. Hertwig na kongresu v Ahenu leta 1900.

In naposled čeblija „N. D.“: „Klerikalci razumejo pod darvinizmom nauk, da se je človek razvil iz opice.“

Kedaj, kje, kateri klerikalec? Quod gratis asseritur, gratis negatur — pravi stari filozofski rek. Oh, to nečem, ne podtikajte klerikalcem, kar sami liberalci trdijo, in mi vaše trditve potem ponavljamo in pravimo, da ne mi klerikalci, ampak liberalci učite

in „pod darvinizmom razumete nauk, da se je človek razvil iz opice.“ Zakaj mi dobro razumemo darvinizem in imamo jasne pojme o izrazu ali besedi darvinizem, in vemo, da v prvem, prvotnem pomenu besede darvinizem pomeni naravno selekcijo, v drugem evolucijonizem, in v tretjem descendencijo, katere privrženikov najdete tudi med katoliškimi teologi. Toda nikjer pa ne najdete oprto svojo trditve, da klerikalci razumejo pod darvinizmom nauk, da se je človek razvil iz opice. Ravno nasprotno. Naprednjaki, ki so stari liberalci z novo obleko naprednjaštva odeti, to trdijo. Hočete dokazov? Evo vam jih pri sosedu domačem, ne pri ptujcu, ker teh je več.

Znani hrvaški spiritist dr. H. Hinkovič in pa Gorjanovič, prirodoslovce. Prvi je trdil v svojem nekdanjem lističu „Sunce“, da izmed opice in človeka niti v duševnem pogledu bitne razlike. In Gorjanovič v svojih spisih in tudi v govoru v Krapini trdi (leta 1905), da ne smemo iskati svojega rodovnika tako, da smo potomci iz rok božjih, ampak pravniki opice. In nekako tako dr. Truhelka v Sarajevu. Ali so to klerikalci?

Zatorej na stražo! Ne pustimo, da bi se nam zastrupljalo ljudstvo z tujim zeliščem, ki je zrastle na tujih, nam sovražnih njivah. Ne pobirajmo nemških pljukov, katere je že davno vrgel naš narodni in verski nasprotnik v svoj pljuvalnik. Oklenimo se trdnega znanstva, ker v znanju je moč ter razkrivajmo bacile, ki se nam veepljajo od novih in neizkušenih zdravnikov Narodne stranke.

In vzrok temu? Ako ga želite, vam se lahko vstreže — šel!

Politični pregled.

Avstrija.

Deželnozborske volitve.

„Wiener Zeitung“ z dne 21. februarja izjavlja vest, da je cesar potrdil spremenjeni deželni red in deželni volilni red za Stajersko. Toda običajnega naročila, da se naj pripravijo in razpišejo volitve, notranje ministrstvo ni pristavilo; znamenje, da se še v vladnih krogih niso odločili, kdaj bomo volili.

Slovanska jednota.

Nemce grozno jezi, da se je poslancu dr. Sustersiču posrečilo pridobiti 125 poslancev za Slovansko jednoto. Tolažijo se, da Slovanska jednota ne bo dolgo ostala, ker je v njej zastopanih preveč nasprotnih si struj. Ali ta tolažba je prazna. Slovanski obroč je bolj trden, kakor so trdne združene nemške stranke, ki imajo med seboj hude obstrukcioniste, losvonromovce itd. Nemci ne bodo ubili Slovanske jednote, četudi so se sedaj spravili nad češke radikalce, katere preganjajo sodnijsko zaradi političkih prestopkov, ki so jih storili ali pa tudi ne. Cimboli bodo Nemci divjali in se zaganjali v Slovansko jednoto, tem trdnejša bo. O tem so lahko prepričani.

Sklicanje parlamenta in delegacij.

Zatrjuje se, da bo državni zbor sklican v najkrajšem času in sicer na zahtevo ministra za zunanje zadeve barona Aehrenthala. Kot ena prvih točk bo volitev delegatov. Baron Aehrenthal potrebuje forum, kjer bo lahko opravičil svojo politiko ne samo pred avstro-ogrsko javnostjo, temveč pred vso Evropo.

Vojaški nabori odgojeni.

Ker ni mogoče, da bi državni zbor o pravem času rešil rekrutne predloge, bodo vojaški nabori odgojeni. Tirolski in predarlški list je že to naznanil.

Balkan.

Kraljevina Bolgarska pripoznana.

Bolgarski zunanji minister je dobil iz Peterburga oficielno poročilo, da je car Nikolaj sklenil bolgarsko kraljevino pripoznati in kralja Ferdinanda sprejeti s kraljevskimi častmi; obenem je Rusija pričela posredovati pri ostalih velevladstvih, da bodo Bolgarijo priznale za kraljevino. Od druge strani se pogaja, da bodo velevladstvi se-le tedaj priznale kraljevino Bolgarsko, ko se bode ta sporazumela s Turčijo.

Avstrijsko-turška pogodba.

Avstrijsko-turška pogodbo je turški ministrski svet sprejel, kakor jo je spremenila avstrijska vlada. V par dneh se definitivno podpiše. Pogodba vsebuje nekako sledeče: Uvedbo trgovinskega prometa glede na tiste uvoznine, ki jih namerava Turčija monopolizirati, to so: žveplenke, svaljeni papir, spirit in pa karte. Kapitlacije in poštne urade Avstrija odpravi, ako to store tudi druge velevlasti. Glede na protektorat katoličanov v Albaniji se ni ničesar določilo. Glavno je seveda, da Turčija pripozna aneksijo, Avstrija pa plača odškodnino. Govori se pa tudi, da se Avstrija zaveza, v slučaju, da Srbi uderejo v Sandžak, podpirati Turčijo.

Avstrija ni poslala ultimata.

Dunaj, 20. svečana. Zadnji čas so prinesli razni listi vest, da je Avstrija poslala Srbiji ultimatum, v katerem pravi, da bo, ako Srbija do 1. marca ne demobilizira, izvajala skrajne posledice. Te vesti se pa ne potrjujejo. V merodajnih krogih se govori, da avstrijska vlada ne misli na to. Srbski vladi je dobro znano, kakega mnenja so velevlasti. Diplomatičnim potom se dela na to, da bodo v Belgradu spoznali, da bi bila Srbija v slučaju vojske z Avstrijo popolnoma osamljena. Posledice bi morali belgrajski politiki sami nositi. Rusija je tudi izjavila, da ni nič interesirana na teritorialni kompenzaciji Srbiji. Če bi Srbija vkljub popolni osamljenosti prišla za zadnja sredstva in ne spoznala svojega položaja, potem bodo velevlasti mirno pustile, da Avstrija sama obračuna s Srbijo.

Vojska?

Dunaj, 21. svečana. Gotovo je, da bo Avstrija v najkrajšem času pozvala Srbijo, naj nemudoma ustavi oboroženje. Vendar se pa avstrijska vlada sedaj ne bo zadovoljila s samo izjavo, marveč bo zahtevala, da se Srbija takoj razoroži, in vrhutega bo morala Srbija dati garancije, da tudi v bodoče ne bo motila miru. Ako Srbija temu ne ugodí, Avstrija seveda ne bo prevzela odgovornosti za posledice, ki bi utegnile nastati. Položaj je zelo resen, kajti, dasiravno je vojno razpoloženje v Srbiji nekoliko prenehalo, je vendar veliko političsko razsodnih mož napolnjeno s slepim sovraštvom do Avstrije. Položaj je tudi vsled tega zapleten, ker utegnejo izbruhniti v Srbiji notranji nemiri, ki so nevarni za kralja samega.

Italija.

V Rimu se trdi, da je Avstrija dala Srbiji sedem dni odloga, da premišluje in se odloči, hoče li nehati z oboroževanjem ali ne. Italija bo ostala nevtralna, ker ne gre, da bi se zaradi Srbije vnela svetovna vojska. Tako mislijo vsi kabineti, tudi tisti, ki so Srbiji prijazni. Da pa Laha cela stvar jezi, dokazuje „Messagero“, ki je v zvezi z vlado in hujša vojne ministra, naj se oborožuje. Avstrija je še nedavno sklenila, da od svojih 72 trdnjavsko-topniških polkov postavi 42 na laško mejo in vrhutega osnuje še 58 novih. To sicer ne pomeni še vojske, vendar pa nalaga laški vladi dolžnost, da se pripravlja. Laška armada je pokazala ob priliki messinske nezgode, da je slabo organizirana. S tako armado ne more Italija proti Avstriji. Zato naj se vojni minister zbudi iz svojega zimskega spanja.

Raznoterosti.

Liberalci skušajo tla za volitve pripravljati z zadrugami. Zadnji teden se ustanovili glavno mlekarne v Celju, ne da bi imeli pojma o razmerah pri trgovini z mlekom in poznali žalosten konec takih podjetij v Berlinu in drugih nemških mestih ter v Inčostu in Brnu. Stotisočaki so šli v zgubo in na zadnje celo podjetje povsod propadlo. Gg. kmetje Božič itd.! Po čem mislite plačevati mleko? Če tako plačujete kmeti sedaj ljudje mleko prodajajo v Celju, je izguba neizogibna, če pa boste nastavili nižjo ceno, bi pa bil vsak neumen, ki bi dal mleko v mlekarne. Sicer so pa gospodje liberalci zelo praktični zadrugarji, ker vidijo zadrugno delo že izvršeno, če ustanovijo kako zadrugo in — fehtajo za podporo, ne pa, da bi ustvarili potrebne predpogoje za uspešen razvoj zadrug.

V načelstvu in nadzorstvu te zadruga so najbolj zagrizeni liberalni agitatorji, med njimi tudi — g. potovalni učitelj Fr. Goričan.

Somišljeniki! Uvažujte, da so vsa taka podjetja v mestih, kjer so take zadruga vodili sposobni ljudje, ne pa mlekarji Božič, Stibler itd., propadla. V Ljubljani n. pr. imajo tudi dovolj žalostnihkušenj, ko so pred leti začeli s pripravami za tako zadrugo!

Skrajna konfuznost. Istinito razveseljivo je za držanje liberalnih političnih diletantov glede starostnega zavarovanja. Ker brzkone se ne poznajo tozadevne zakonske predloge, katero je Bienenih predložil, činejo semintje ter čakajo, kdaj bo Kmečka zveza ofitelno sklepala o stališču stranke do zavarovanja. Potem bo namreč liberalno stališče samoposedi dano: odločno nasprotno stališču kmečke stranke. Sedaj pa je njih stališče kakor perpetuum mobile. Evo!

„Narodni Dnevnik“ govori v štev. 22 z dne 23. jan. o zavarovanju samostojnih oseb na temelju vladnega načrta ter valemudro sklepa, „da sta bila kri-

terija, katera je načrt o socialnem zavarovanju določil, več ali manj prava.“

„Narodni List“ z dne 11. febr. pa toži, da liberalna stranka prav nič ne gori za ljudsko zavarovanje, „dobrovedoč, da dosedanji vladni načrt ne bi mogel vsled odpora kmetov in tudi drugih (!) stanov obveljati.“

Izvrševalni odbor Narodne stranke pa se je v seji dne 14. t. m. precizno izrekel proti zavarovanju kmetov. Ta sklep so objavili dunajski židovski in praški listi, strankini listi pa so sklep zamolčali. O tej neodkritosti še bomo govorili.

„Narodni Dnevnik“ z dne 18. febr. pa se zopet izreka za zavarovanje kmetov in zraven pogreva vedomo staro laž, da so se pred leti duhovnikom zvišale plače za 9 mil.

Liberalna stranka je torej jako bogata na različnih mnenjih o enem in istem predmetu. Za nas pa je vedno bolj razumljivo, zakaj resni pristaši liberalne stranke majo žalostno z glavo, kadar se govori o njihovem vodstvu in njih listih.

Roblek in hmelj. Slavnega neodvisnega poslanca Robleka, ki je takoj, ko je bil izvoljen, skočil v tabor Narodne stranke, kateri služi sedaj kot molčeč okrasek, so naredile opazke „Slovenskega Gospodarja“ o njegovih zaslugah zelo nervoznega. Dejstvo je, da je bil Roblek izvoljen kot rešitelj hmeljarjev, kateri bo hmeljarstvo spravil zopet v vsakem oziru na višek. Pametni ljudje so se smejali tako kričeči rekami, nekateri pa so šli neodvisnim liberalcem na lim in so si volili rešitelja. Vprašamo pa sedaj vse hmeljarje brez razlike strankarskega naziranja, ali je Roblek res spravil hmeljarstvo le za korak naprej? Ali je storil sploh kako resilno akcijo za hmeljarstvo? Ali je skrbel za modernjšo organizacijo hmeljarjev? Kaj pomaga hmeljarjem, če gospod Roblek v liberalnih listih „strokovnjaško“ opisuje razloge slabih hmeljarskih časov? Gospod Roblekov narodno-gospodarski horicont sploh ne presega ozkih domačih mej, kajti sicer bi moral vendar vedeti, da se drugod poslanci resnejše bavijo s hmeljarskim vprašanjem kakor on.

Podlo obrekovanje. Lani so poročali skoraj vsi liberalni in socialdemokratski listi, da je jezuit P. Siepravski v Karvinu v avstrijski Sleziji posilil neko deklico, ki kateri je bil poklican, da bi ji podelil sv. zakramente (za umirajoče). To vest je priobčil tudi „Nar. List“, ki se sploh trudi, kje bi mogel iztakniti pri duhovnikih kak škandal. Sedaj pa se je, kakor poročajo časniki, pred sodiščem izkazalo, da je omenjeni duhovnik popolnoma nedolžen. Radovedni smo, ali bo sedaj tudi „Narodni List“ preklical laž, katero je lani priobčil. Toda dyomimo o tem, ker velja pri liberalcu načelo: Calumniari audacter, nam semper aliquid haeret, to je: krepko obrekovati, ker vedno nekaj ostane.

Tudi odklonjen. Justični minister dr. Hohenburg bi se rad parlamentariziral in najlepša priložnost se mu je ponudila, ko je bil Deršata imenovan Lojdovim prezidentom, vsled česar je moral odločiti svoj graški državnozborski mandat. Toda društvo rokodelcev v Deršatovem volilnem okraju se je izreklo na posebnem shodu za Wastiana. Dr. Hohenburger torej tudi med Gradčani ne uživa mnogo simpatij.

V liberalnem taboru se godi kakor pri ciganih. „Narodni Dnevnik“ očita „Učit. Tov.“, da mu krađe članke.

Narodni radikali so že vsi v sladkem objemu s Hribarjevo liberalno stranko, proti kateri so svojčas najhujše divjali. In zakaj? Ker je dr. Zerjav postal ravnatelj Zveze slovenskih zadrug z lepo plačo mesečnih 400 K brez dela. Ribnikar tržni inšpektor na magistratu in Ivan Prekoršek iz Prekorja pri Celju potovalni učitelj družbe sv. Cirila. — Takemu radikalizmu vsa čast!

Duhovniške vesti. C. g. dr. Franc Kruljc, dosedaj stolni kaplan v Mariboru, nastopi svoje nadžupn. mesto v Laškem trgu dne 1. marca. Na njegovo mesto pride č. gospod Martin Petelinšek od Sv. Magdalene, kamor gre č. gospod Ivan Bcgovič iz Sv. Jurja ob juž. žel. — Gospod kaplan Alojzij Gričnik, ki je imenovan za župnika v Reki, nastopi župnijo dne 1. marca. Na njegovo mesto k Sv. Marku niže Ptuj pride č. gospod Ivan Atelšek, kaplan v Starem trgu. — Č. gospod župnik Skuhersky, ki se je meseca decembra nevarno poškodoval, je zopet popolnoma okreval. — Č. gospod Ivan Jurko, kaplan na Sladki gori, je dobil župnijo Pameče.

Južna železnica ima preveč denarja, tako sem si, gospod urednik, mislil sinoči, ko sem v St. Ilju vstopil v vlak. Nad pol ure sem čakal v čakalnici, pa vsled posebne prijaznosti gospoda Langerja nisem dobil voznega listika. In tako sem brez istega vstopil v voz, poln hvaležnosti do južne železnice in gospoda Langerja, da se bom vsaj enkrat zastoj peljal. Pa Langer obrača, spravednik je pa obrnil. Rekel je namreč, da gospod Langer še nimajo te oblasti, da bi se kdo pod njihovim pokroviteljstvom zastoj vozil. Zato sem moral plačati voznino in pa še kazen povrh. Seveda sem takoj ukrenil potrebne korake, da bo glavni ravnateljstvo južne železnice izvedelo o tej veliki hlaposti g. Langerja.

Mladenški znak v trobojni barvi s črkama S. M. posebno razburja živce parvoznih sinov matere Germanije. Pri pogledu na ta znak postanejo rudeči kot puran, če mu pokažeš rudečo ruto. No, da bodo blede lica suhih Germanov vedno rudeča, zato si vsi

omislite te znake, ki jih še ima v zalogi S. K. St. Z. v Mariboru.

Za S. K. S. Z. so darovali na godovanju č. gospoda župnika Ozmeča zbrani duhovniki 22 kron. Posnemanja vredno!

Za Društveni dom v St. Ilju so darovali: Jož. Čížek, dekan, 20 K, Evald Vračko 10 K, Matilda Horvat nabrala na gostiji Tušak-Pernat pri Sv. Lovrencu nad Mariborom 23.40 K, neimenovan 1 K, M. Hleb, veleposestnik na Smolniku, 5 K. Živeli posnemovalci!

Prinesite mi le vžigalice „v korist obmejnim Slovincem“, te so najboljše, tako pravijo že zvečine vse naše gospodinje. In to je res. Zato pa zahtevajmo povsod te vžigalice.

SOMIŠLJENIKI, agitirajte za „Stražo“. Skrbite, da dobite s 1. marcem kar največ naročnikov. „Straža“ stane do konca leta 10 K. Zahtevajte odločno po vseh gostilnah „Stražo“. Posnemajte v tem oziru naše nasprotnike. Vsi na delo za razširjanje „Straže“. Če eden ne zmore cele naročnine, naj stopita dva ali trije skupaj.

Štajersko.

Mariborska fakinaža ne miruje. Včeraj sta napadla dva nemška fakina v eni najbolj obljudenih ulic nekega Slovence radi slovenskega znaka. Malo je manjkalo, da ni prišlo do pretepa. Tako torej umevajo Nemci „svobodo“, ki jo vedno in povsod oznanjujejo. Slovenec se še na ulici ne bi smel več pokazati. Sedaj vemo, zakaj še naša liberalna inteligenca obojega spola ni opustila te zloglasne navade po ulicah nemško čeblat. To je lepo. Lep zgled daje naša liberalna inteligenca prostemu ljudstvu.

Nove orglje v mariborski stolnici je izvršil znani mariborski mojster Brandl. Različni tudi graški listi, hvalijo delo, a se tudi izredno laškavo izražajo glede cerkvenega koncerta, kojega je priredil na glasbenem polju neumorno delavni stolni vikar g. Trop.

Slivnica pri Mariboru. Včeraj, dne 21. svečana so nam naši fantje zopet naredili par veselih uric. Ponovili so igri: „Kazem ne izostane“ in Krčmar pri zvitem rogu“ in to izborno. Ti fantje, ki so se iger sami učili, so lahko mnogim fantom po drugod v lep zgled. V kratkem se mislijo pa izkazati naša dekleta. Ali res?

St. Ilj v Slov. gor. V nedeljo dne 28. febr. ima bralno društvo pri St. Ilju v Slov. gor. svoj redni občni zbor, na katerem se bodo važne zadeve obravnavale. Govoril bode gospod nadrevizor Vla. Pušenjak. Zborovanje se vrši po večernicah v gostilni g. Jan. Baumana. Udje, sosede in vsi prijatelji naši, prijazno vabljeni!

Odlikovanje. C. kr. namestništvo v Gradcu je podelilo cerkovniku v Kamnici Tomažu Dobaj častno kolajno za 40letno zvesto službovanje.

Laporje. Veselica dne 14. t. m. se je nepričakovano dobro obnesla. Igralci so tako izvrstno rešili svoje naloge, da so vsi čudili, istotako je burno pohvalo žel naš mešan zbor. Vsa čast vsem sodelavcem, pa tudi srčna hvala mnogobrojnemu gostom iz domače in drugih, zlasti črešnjevske župnije. Ker se mnogim zaradi shoda v Slov. Bistrici ni bilo mogoče udeležiti naše prireditve, se na splošno željo ponovi veselica v nedeljo dne 21. t. m. ob 3. uri popoldne z istim vspešnim in enaki vstopnini! Za mnogobrojno udeležbo prosí odbor.

Zlato prostost uživajo Slovenci v Ptuj. Ako se izve o kakem uradniku, da je Slovenec ne samo po imenu, ampak tudi v dejanju, ali da je Slovenec vsaj prijazen, da si upa javno slovenski govoriti, je že vsenemški Volksrat na delu in ga denuncira pri višji oblasti, češ, da je Nemcem sovražen, da je nemškemu značaju ptujkega mesta nevaren itd. Imamo imena uradnikov na razpolago, ki se jim je na ta način občutno škodovalo. Ali če se zapazi pri slovenskem obrtniku le majhen pogrešek, kaznuje ga mestni urad najstrožje za malenkostne reči. Vpraša se naj samo gospoda krčmarja Zupančiča in posestnika Muršeca! Oba vesta prav mnogo povédati o tem, kako taktno in nepristranski postopa mestna oblast nasproti Slovincem. Saj še ni dolgo od tega, ko je naš uljudni in nepristranski gospod Amtsvorstand in pa vpokojeni c. kr. namestniški svetnik R. vitez Jetmar nahrulil gospoda Zupančiča — a naposled, ko mu je ta povedal, kar mu gre, ponižno tekel za njim in ga klical prijazno nazaj! O, to je zlata prostost! Gospodom bo treba pokazati, da ima tudi Slovenec pravice, ne samo dolžnosti, in da sme po postavi mu z jamčene pravice tirjati povsod, tudi pri nemških mestnih uradih! — Ako bi se vsi Slovenci držali tega, bi se tudi proti nam postopalo drugače. Sploh pa ne moremo razumeti, kako je mogoče, da se nekateri, ki so Slovenci po krvi in pokoljenju, še klanjajo ponižno v svoji zaslepljenosti možu, ki sovraži do dna svoje slovenske duše prav vsenemški vse, kar je slovensko. Toliko značajnosti pač smelo tirjamo od vsakega, da ni izdajica svojega naroda zavolje malenkostnega dobička. Kdor zaničuje se sam, podlaga je tujevi peti.

Janec Kelarič, ki se je pri zadnjem požaru pri Sv. Lovrencu v Slov. gor. smrtinoprevarno poškodoval, je vendar offeovak izgubil je sicer, tako pripravišeno imetje, a Bog mu je dal zopet zdravje, da

si pridobi vnovič s pridnim delom, kar mu je uničila nesreča.

V minoritski cerkvi sv. Petra in Pavla v Ptuj se bo obhajal od dne 28. febr. do dne 7. marca velik ljudski misijon; vodili ga bodo štiri očetje kapucini.

Sv. Jurij ob juž. žel. Pretečeni četrtek in petek smo imeli za našo okolico občinske volitve, pri katerih je Kmečka zveza sijajno zmagala. Narodna stranka je v vseh treh razredih sramotno propadla vkljub vsem mogočim zvijačam. O teh volitvah bomo v eni prihodnjih števil natančneje izpregovorili.

Gočova. Pustni čas — čas burk in neumnosti — tako sta menda mislila tudi gospod rihtar in pa njegov pomočnik — ne sedlarski, ampak občinski — v občini Osek. Zakaj neki, bodele vprašali radovedno gospod urednik — vsaj vem, da so gospodje te vrste jako radovedni! No, pa glejte: gospod rihtar in pa njegov pomočnik sta poslala iz slovenskega Oseka slovenskemu občinskemu uradu v Gočovi na dvojezični tiskovini samo — nemški dopis radi neke domovinske pravice. Občina Gočova je vrnila ta dopis z dostavkom, da v Gočovi uredujejo gospod rihtar samo slovenski, da govorijo gotovo tudi v Oseku boljše slovenski, kakor nemški itd. Sedaj pa še bolj strmite, gospod urednik: gospod rihtar Mulletz pa so ga pogruhtali ter vpslali svoj dopis in pa odgovor našega rihtarja c. kr. glavarstvu v Mariboru, češ, pridite nam v pomoč, pokorite to občino, razsekajte ta gordonski vozeli. No, ti gospodje pa so pisali našemu gospodu rihtarju lepo slovenski, kaj da pravzaprav hočejo gospod rihtar Mulletz iz Oseka. Ali glejte, sedaj pa se pogruhtali naš gospod rihtar, da namreč gospod rihtar v Oseku in pa njegov pomočnik ne poznata dobro tiste postavbe o domovinstvu! To so pisali torej naš gospod rihtar slavnemu glavarstvu in pa gospodu rihtarju v Osek! Bog ve, če so znali brati gospod rihtar Mulletz te slovenske vrstice, katere si naj za spomin vtaknejo za ogledalo.

Gočova. Na Laškem je bil potres — grozen potres. Ta se je čutil tudi v naših krajih: tako se je n. pr. spremenila vsled potresa „slatina“ gospoda Schütza od Sv. Trojice v „Krach—erl.“ Čudna izprememba, in marsikateri učenjak si bode belil zopet glavo. Mi kmetje pa vam lahko raztolmačimo celo reč tako-le: gospod Schütz so napravili „krah“ in vsled tega je vse njihovo bogastvo „krah—erl.“ Skodo trpi pri tem ptujski „štajerc“ — gospod Schütz so bili namreč v Slovenskih goricah edini „veleposestnik te živali“, in pa südmarka in šulferajn, katerima v korist so ta gospod prirejali slavnosti pri svoji „kislj vodi.“

Podgorje pri Slovenjgradcu. Ustanovni shod izobraževalnega društva se vrši v nedeljo 28. februarja ob desetih predpoldne. Govori kot odposlanec S. K. S. Z. bogoslovni profesor dr. Hohnjec.

Stariši pazite na otroke. Dne 19. t. m. je pustila težakinja Roza Jarc svojo 3 letno hčerko Barbiko samo v stanovanju na Tezni pri Mariboru. Otrok je šel k štedilniku v katerem je še bilo nekaj ognja. V hipu se je obleka vnela in otrok je dobil strašne opekline po celem životu tako, da je kmalu po tem vsled bolečin umrl.

Gomilsko. Z ozirom na podlost članka „N. L.“ štev. 28; radi nesramnega zavijanja o cerkvenem govoru preč. g. žup. Zdolška — na novega leta dan ob instalaciji našega preč. g. župnika — izražamo Gomilski farani svoje ogorčenje, dobrovedoči da ta zlobnost ni izšla iz naše fare marveč iz neke bližnje, pod našo, dosihdob še neokuženo krinko!

Dobrna. Dne 2. t. m. na praznik Svečnice je bila pri nas volitev načelnika krajnega šolskega sveta. Sicer se je ta volitev dolgo zavlekla, a prišla je vendar. Izvoljen je bil naš č. g. kapelan Franc Schreiner. Še ni dolgo, ko se je govorilo da bo načelnik krajnega šolskega sveta g. Auer, pa ni šlo. No, ona želja se je naprednjakom vendarle spočila, da je namreč zdaj na čelu moč vseskozi napreden, vnet za ljudsko omiko in prosveto! —

Dobrna. Dne 20. januarja smo pokopali dva moža stare slovenske korenine; 90 let starega Matevža Rožer p. d. Stari Zlodej. Umrla sta tudi te dni dva častljiva starčka nekdanja cerkvena ključarja sv. Miklavža Pinter in Kramar p. d. Dobnik. N. v. m. p.!

Celje. Govori se, da g. Ivan Prekoršek prav pridno sodeluje pri Narodnem Dnevniku in ima baje radi tega sedež v Celju, da agitira in deluje za Narodno Stranko in liberalni Dnevnik, kateri nima denarja, da bi plačal svoje agitatorje.

„Narodno“ Braslovče. Pred kratkim je prinesel liberalni dnevnik vest, da se vrši socialni točaj S. K. S. Z. v „narodnih“ Braslovčah. Kako „narodno“ so Braslovče oz. njih „liberalni“ prebivalci, dokazuje dejstvo, da imajo „liberalne“ trgovske trgovke v Braslovčah samo nemško tvrdo na kuvertih, se v zveti z nemško tvrdo Mayer v Ljubljani in vkljub temu, da ima ona slovenske nalobence, dopisujejo z njo samo nemški.

Pri Sv. Križu tik Slatine priredi „katol politično društvo za rogaški okraj“ svoj redni letni občni zbor prih. četrtek, dne 25. febr. ob pol 9 zjutraj v čitalnici. Po običajnem vsoprednem bodeta govorila gg. državna poslanca dr. Ant. Korošec o socialnem zavarovanju in Franc Pišek o sedanjem političnem položaju. Tudi bo razgovor o bodočih delovnih-zborških volitvah. Ker je ta shod toli važen, pričakuje se mnogo somišljekov iz rogaškega in šmarskega okraja. Vrli šmarčani se lahko zjutraj in opoldne poslatijo vlaka. Na svidenje!

Koroško.

Velikno gibanje. „Kat. polit. društvo“ je napovedalo volilne shode za dan 28. svečnice in sicer dopoldne v Črni, popoldne v Prevaljah in v Logu pri Vrbi. Natančneje

na lepkih! — Istega dne popoldne o 4 ima v benediktinski kleti v Celovcu svoj letni občni zbor Slov. Kršč. soc. „Zveza“ za Koroško in izobraževalno društvo v Dobrljivasi. — Včeraj dne 21. sveč. je zborovalo bralno društvo v Skocijanu in izobraževalno društvo v St. Lipšu. — V Zvebeku se ustanavlja izobraž. društvo. — V nedeljo dne 14. sveč. je v St. Jakobu v Rožu zborovalo izobraž. društ. „Kol“. Govoril je č. g. Rožman proti ločitvi zakona in svobodni šoli ip. proti protiverskim strankam. — Dne 7 t. m. je pri Najbirtu na Kostonjah zborovalo izobraž. društvo. Domači g. župnik je govoril o uzrokih propadanja kmetijskega stanu. — V Dobrlji vesi je zborovala podružnica c. kr. Kmetijske družbe dne 7. sveč. Govoril je poleg slovenščine nezmožnega (!) načelnika učitelja Kobererja še potov. učitelj Šumni dvakrat, prvokrat strogo gospodarsko, drugokrat pa strogo — politično, kajpada prav v nemško nacionalnem duhu. Spet en dokaz kakšen je namen naših c. kr. kmet. podružnic, potem se pa čudijo gospodje, če se naši kmetje c. kr. kmet. družbe izogibajo. — Nemškonacionalci so dne 11. t. m. zborovali v Treibahu pri St. dvoru. Izrekli so se za Pirkerjevo kandidaturo v celividski za Hönlingerjevo v brežki okolici, kjer Funder odstopi. V 4. skupini, t. okraja odstopa tudi držav. posl. Kirchmayer, ki je na tem zborovanju tudi nastopil kot govornik.

Celovec. Z veseljem konstatiramo, da si je Straža v kratkem času svojega izhajanja stekla za naš narod, osobito za naše Korošce mnogo zaslug. Odkar Vaš list izhaja in prinaša vedno toliko poročil iz Koroškega, začeli so se nas uboge obmejne nerešene raje spominjati tudi drugi večji slovenski listi redno, med tem ko se je prej edino sem in tje brigal za nas „Slovenec“. Sedaj je ubralo za njim in za Vami tudi liberalno časopisje, osobito Vaš ožji nasprotnik „Nar. Dnevnik“. Sedaj še le vidimo, da nas slovenski bratje vendar niso pozabili tako, kakor so nas zanemarjali zadnje čase, to nas navdaja z novim pogumom v obupnem boju za obstanek. — Pa tudi Vaša redna poročila iz narodnega bojišča pod zaglavjem „Narodno-obrambeno delo“ postala so vzgled drugim. Sedaj vidimo tudi v „Sl. Narodu“ in v „Nar. Devniku“ vedno oddelek nazvan „obrambni vestnik“. Slutimo pač, da je to obče zanimanje za narodno obrambo pač Stražina zasluga. Če se ne motimo se je celo graška tetka „Tagespost“ naučila nekaj pri Vas, ker smo še le v najzadnjih zapazili v njej oddelek: Von den „Sbhutzvereinen“. Dobro ste jo s svojim že dosti potrebnim listom ugodili; le tako čvrsto naprej: uspeh ne bo izostal!

Beljak. Dvornim svetnikom je bil imenovan g. Ant. vit. Panc, dosedaj vladni svetnik pri poljed. ministrstvu, nekaj lokalni komisar za agrarne operacije v Beljaku. Ko je se bival tukaj je bil zaradi svoje uljudnosti in postržljivosti pri naših kmetih zelo priljubljen, posebno tudi ker je prav rad govoril z njimi slovensko.

„Kdo dela združbo?“ Pod tem zaglavjem koven-tira zadnji „Mir“ prošnjo nemških koroških odvetnikov na prav. ministra Hohenburgerja, naj prepove koroškim sod-nijam slovensko uradovanje v smislu našega članka v št. 15. „Straže“ „Preganjano nemštvo“, namreč, da se zdi nemškim nacionalcem oz. nemškemu folksratu sednji čas ugoden, da se koroškim Slovincem sne vse pravice pri sodnijah. Če naši poslanci ne bodejo spali, znali bodejo to v nebo kri-čečo nakano uničiti.

Ziljska Bistrica. Do dne 24. febr. je čas vložiti prošnje za naše nadučiteljsko mesto; slovenščina se zahteva. Poleg tega je izpisano na naši utrakvistični trirazrednici tudi učiteljsko mesto. Učitelj dobi na stanovanje zastoj in 3 m³ drv. Karakteristično za žalostne naše šolske razmere je, da se za to učiteljsko mesto na „utrakv.“ šoli ne zahteva znanje slovenščine.

Tholica. Umrl je vrli narodnjak Jožef Bajs p. d. Budih na Pavov v 50 letu. Pogreb, dne 10. sveč. bil je jako sijajen.

Kranjsko.

Samoslovenski ulični napisi so se pričeli nabi-jati v Ljubljani. Prva jih je dobila Poljanska cesta; naj bo ponosna na to!

Srebrno poroko je obhajal v soboto dne 20. t. m. v Ljubljani gospod deželnosodni svetnik Franjo Vednjak s svojo soprogo.

Ljubljanska mlekarska zadruga je dobila 500 kron državne podpore od poljedelskega ministrstva. Ta znesek bo služil v pokritje stroškov za založbo knjige, katero je izdal gospod mlekarski nadzornik Legvart.

Društvo za otroško varstvo in mladinsko skrb v sodnem okraju Idrija bo imelo dne 7. marca t. l. svoj občni zbor v telovadnici c. kr. rudniške šole.

Umrla je v Ljubljani zavedna Slovenka gđe. Zorana Okornova. Stara je bila šele 20 let.

Rožna dolina. Kakor nam poročajo, si je omis-lila občina Rožna dolina pri Ljubljani ulične napise. Občina se je pa tako odlikovala, da je dala tablice delati ne domačemu Slovincu ampak — tujcu! Žive-la zavedna občina!

Umrl je v Ljubljani na 20letni mlade-ni Rafael Kaučič, trgovski akademik, sin trgovca Edmunda Kaučiča.

V okolišč Ljubljane primanjkuje zelo vode. Preiskovali so vse vodnjake po celi okolici. Na Po-savju so vsi vodnjaki suhi, jedino pri tovarni za lep so našli za 40 cm visoko vode.

Radl odprtega pisma na vojnega ministra Schonaicha o ljubljanskih dogodkih je uvedlo sedaj državno pravdnstvo kazensko preiskavo proti odvet-niku dr. Alojz Kokalju in R. Pastoslemšku. Dvigni-la se je proti omenjenima obtožba: Oba sta proti ob-tožnici vložila ugovor na višje deželno sodišče v Gradcu.

Primorje.

Ricmanje. Po dolgih letih se je vendar enkrat poravnalo toli preporno ricmanjsko vprašanje. Po pri-zadevanju državnega poslanca dr. Laginje so se po-gajanja med Ricmanjci in cerkveno občino tako ugla-dila, da so Ricmanjci po svojem zastopniku naznanili tržaško-koperskemu škofu, da so v vprašanju bogo-služnega jezika voljni sprejeti določbe sv. Stolice in se naj po določbah sv. Očeta uredi služba božja v ricmanjski cerkvi. To je bila glavna preporna točka.

Za samostojno župnijo Ricmanje in Log se iz-dela tudi od strani države postavna ustanovna pis-mo. K župnikovi plači v znesku 1400 kron prispeva cerkev 315 kron, vse drugo se izplača iz verskega zaklada, ne da bi bili župljani pri tem kaj prizade-ti s kakim bremenom. Župnika volijo vsi polnoletni moški župljani, ki stanujejo v ricmanjski župniji in imajo občinsko pravico. Cerkveni obred je latinski in veljajo, kakor se glasi pogoj, določbe sv. Stolice.

Tako se je priselil zopet mir v lepe solčne brege ricmanjske. Naj ostane ta mir za vedno na ko-rist vsem občanom v Ricmanjih in v celi tržaški oko-lici!

Velik požar. V Dragovicah pri Batah je nastal po otrocih požar, ki je upelil dvema kmetoma njuna doma. Rešili so le živino in goli život. Ogenj se je bliskoma raz-širil in le brezvetru se je zahvaliti, da ni zgorela cela vas. Pohvaliti je treba gasilce, ki so neumorno delali do trde teme in celo ponoči. Brez Batčanov, Svetovcev in Ravni-čanov bi bile Dragovice danes kup pepela. Škode je pri-bližno 10.000 kron. Zažgali so otroci izpod 6 let. Stariši, skrijte užgalice!

Štrajk voznikov. Včeraj v nedeljo, dne 21. t. m. so imeli v Padričih pri Josipu Grgiču štrajkujoči vozniki javni shod.

Avtomobil povozil deklico. V soboto popoldne je povozil Dreherjev avtomobil, ki je dirjal z vso hitrostjo, pri Sv. Jakobu v Trstu šestletno deklico Marijo Brandolini. Uboga deklica je dobila nekaj precej težkih poškodb.

Težka nezgoda. Delavec Nikolaj Kralj je v soboto prav nevarno ponesrečil. V kamenolomu v Sesljanih je po-dajal kamenje, pri tem mu je padel kamen na glavo in mu je močno ranil lobanjo. Ponesrečenca so s parnikom prepeljali v Trst, ter ga oddali v bolnico.

Nov vodomer je iznašel tržaški rojak g. Ivan Renčelj, višji deželnosodni oficijal v Trstu. Patentiran je že v Av-striji, Franciji in Belgiji. Renčelj bo pustil še v nekaterih drugih državah svoj izum patentirati.

Razgled po svetu.

Niagara zamrznila. Kakor vesti iz New-Yorka poročajo, je slap Niagare popolnoma zamrznil. Soln-čni žarki se zrealijo in blišče v neizmernih masah ledu in odseva v v nebrojnih barvah kristalne mase ledu.

Prijet anarhist. V Lvovu so prijeli slušatelja filozofije Henrika Rosenstocka. Pri hišni preiskavi je našla policija mnogo anarhističnih brošur in spisov. Rosenstock je star šele 26 let in je jako strasten de-lavec na polju anarhistične propagande.

Delo prastare umetnosti na Kreti. Na otokv Kreti so našli pred nedavnim časom blizo palače Ha-gia Triada izdelan sarkofag. Ta sarkofag je izvan-redno umetniško delo in datira po izpovedbah izve-dencev iz petnajstega stoletja pred Kristusom. Ta spomenik ima navadno obliko zaboja in je izdelan iz mehkega apnenca. Rumenkasta barva tega kamena služi za ozadje, na katerem so slikani okraski tega umetniškega dela. Ti umetniški okraski se nanašajo na mrtvaški obred, kateri je bil na Kreti posebno razvit v prastari dobi. Slike predočujejo različne pri-like iz teh obredov. Ta sarkofag je zelo važen za raziskovanje stare kulture in umetnosti na Kreti in je od dosedaj odkritih spomenikov in starin na Kreti najvažnejši in tudi najlepše izdelan.

Pri veseli družbi veleposestnika Jožefa Ocvirk v Kalobju so dne 16. februarja t. l. svačje za dijaško kuhinjo v Celju složili 18 K. Posnemajte to požrtvo-valnost povsod pri enakih priložnostih.

Požar mehikanskega gledišča. V mestu Aca-pulco v Mehiki je nastal požar v gledišču „Flores.“ Pri predstavi je bilo najmanj okoli 1000 ljudi iz naj-starejših in najbogatejših rodbin okolice. Ogenj se je hitro razširil. Nastala je panika, pri kateri je bilo mnogo oseb pohojenih. Rešitev ljudi je bila še poseb-no otežkočena, ker je imelo gledišče samo tri ozke izhode.

Eksplodizija dinamita. V Ladameczu je sušil ne-ki delavec na ognjišču dinamit, ki je bil namenjen za kamenolom. Dinamit je eksplodiral in je bilo 5 oseb ranjenih.

Ustaja v Arabiji. Uradne vesti javljajo iz Ca-rigrada, da so Arabci napadli železnico na progi med Mano in Tebuka ter popolnoma razdejali želez-niško progo. Pri tem je prišlo do spopada z vojniki, pri katerem je bilo več vojakov mrtvih in ranjenih.

Nesreča v rudniku. V Friedrichovem rovu na Nemškem so se porušile opore v rudniku in zasule 7 oseb; doslej so izkopali 4 ponesrečene rudarje.

Samostan pogorel. Kakor iz Madrida javljajo, je avguštinski samostan, kateri priprada eskurialu, popolnoma pogorel. Ničesar niso mogli rešiti.

Odtrgal hrib. V srednoameriški republiki Co-starici se je odtrgala pri mestu Puerto Limón plaz hriba ter napravila ogromno škodo. Zasulo je tudi mnogo oseb.

MALA NAZNANILA

ki se sprejemajo po 2 vin. od besede, najmanjši znesek je 50 vinarjev.

Kdor želi pojasniti o rečeh, ki so naznanjene v inseratnem delu, naj pridene za odgovor znamko 10 vinarjev. Drugače se ne odgovori.

Išče se za večje posestvo na Dolenskem več gospodar (opravniki), ki pa tudi razume drugo gospodarstvo. Ožerjeni z malo družino imajo prednost. Nastop službe s prvim aprilom. Ponudbe sprejme gospa Antoinette pl. Fichtenau v Radolfovem, Krajsko. 63

Služba organista in cerkovnika je razpisana do 10. srčca. Ceciljanci od duhovnikov priporočeni imajo prednost. Cerkevno predstojništvo: Ribnica nad Mariborom. 62

Kupci se vabijo na dražbo 17. februarja t. l. pri okrajni sodnji v Celju, posestva Viranta v Zalcu. Hotel z kavarno, klenica, skladišča hmelja, vsake vrste veliki hlevi, mnogo hmeljovih in drugih njiv in vrtov. 61

Gospodinja za kmetijo, poštena in pobožna, katere bi tudi otroke krščansko vzgojila, kakor tudi močen in zanesljiv hlapec se sprejmeta takoj pri Antona Reicher, trgovca in gostilničar Sv. Barbara v Haložab. 60

Valilnice (za umetno valenje piščetov) in druge perotninske potrebšče izdeluje po ceni in priporoča Podružnica osrednje perotninske zadrugve Menguš Kranjsko Ceniški na zahtevo vsakemu zastoj. 67

Posestvo se takoj proda, arondirano, 108 oralov gozda, 48 oralov njiv in travnikov, 5 gospodarskih poslopij, 2 hiši. Cena nizka. Ponudbe na upravnistvo „Straže“ pod šifro: Lepo posestvo. 58

Prostor (lokal) v mestu Celje, kjer je do zdaj dobro obiskana trgovina mešane stroke, se da takoj zopet v najem ali pa proda s hišo. Natančneje pogoje pove uprav. „Straže“. 6

Proda se lepa, lično opremljena, enonadstropna hiša v Mariboru s posestvom in vinogradom za 16.500 kron. Natančneje pojasnila daje J. Moser, anončni urad Briksen, Weissenturangsasse št. 6, Tirolsko. 64

Uradnik, izobražen, z najpriporočljivimi spricvali, zanesljiv, želi se preseliti takoj na deželo v večjo občino kot občinski tajnik. Ponudbe pod šifro „Na deželo“ na upravnistvo. 65

Učenca kakor tudi učenka z dobro šolsko izobrazbo iz boljše hiše sprejme v trgovino mešanega blaga Adolf Eichberger, trgovec Slivnica pri Sv. Juriju ob juž. žel. 52

Vila ali lepa hiša z vinogradom, sadonosnikom se išče blizu Maribora tudi v mestu. Cena do 24.000 K. Dopisi na upravnistvo. 66

Posestvo z lepim sadonosnikom, 3 orale zemljišča, 10 minut od državne ceste se proda jako ceno za 2400 K. Več se izve Poste restante „G. O. št. 100“ Frankolovo Vojnik. 31

Učenec, sin poštenih staršev, se sprejme, po doverjenju ljudske šole takoj v trgovino z mešanim blagom pri Ivanu Traun-u, Ptujaka gora pri Ptuj. 50

Učenec, ki ima veselje do trgovine se takoj sprejme. Več pove trgovina v Mariboru Tržaška cesta št. 7. 54

Trgovina mešanega blaga, gostilna, žganjetoč s prodajo tobaka, vinograd v amerikanako trto zasajen; prostorna hiša, krita s opeko, v prodajalni potrebna oprava, nadalje vrt za zelenjavo, se proda radi družinskih razmer pod selo ugodnimi plačilnimi pogoji. Kedo, pove upravnistvo. 43

„Posojilnica v Brežicah“.**Občni zbor**

se vrši v nedeljo dne 28. svecana 1909 ob 2. uri popoldne v lastni pisarni.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Čitanje revizijskega poročila Zveze, ter ukrepi vsled istega.
3. Potrjevanje letnega računa.
4. Razdelitev čistega dobička.
5. Izvolitev načelstva.
6. Izvolitev računskih preglednikov.
7. Sprememba pravil.
8. Služajnosti.

Ako bi občni zbor ob 2. uri ne bil sklepčen, vrši se isti dan in v istih prostorih ob 3. uri drugi občni zbor, ki sklepa takrat pri vsakem številu zadržnikov. 66

Načelstvo.

Slikar in pleskar**Franc Divjak**

v MARIBORU, župnijska ulica št. 7

prevzame vsa dela dekoracijske in slikarske stroke ter se priporoča slavnim duhovščini in cenjenemu občinstvu in izvršuje svojo obrt po najnižjih cenah.

Slovenski brivec!

Prečastiti duhovščini in slavnemu občinstvu najtopleje priporočam svojo

moderno urejeno brivnico.

:: Postrežba čista, točna in solidna. ::
Izdelujem tudi lasnje in kupjem lase.

IVAN BERGLEZ, brivec

Maribor, Šolska ulica 2.

55

Cerkveni slikar**Peter Marković**
akadem. slikar v Rožeku na Koroškem

se priporoča čast. gg. duhovnikom in sl. slov. občinstvu za slikanje raznih cerkvenih slikarij, posebno altarnih in bandernih slik, križevih potov itd. vse na posebno trpežno platno in v jako stanovitnih barvah; slikam zdaj v zimskem času doma v svojem ateljeju in izdelujem manjša dela, popravljam tudi umetniško stare umetne slike: za poletni čas se pa priporočam že zdaj za večja dela: za slikanje cerkva v različnih slogih. Cene po dogovoru in brez konkurence. 23

Edina narodna steklarska trgovina
Fran Strupi, Celje

priporoča svojo bogato zalogo stekla, porcelana in kame-nine, vsakovrstnih šip, svetilk, ogledal in okvirov za podobne. Prevzete vse steklarskih del pri cerkvah in pri-
vatnih stavbah. 2

Najnižje cene! Najsolidnejša in točna postrežba!
Na debelo. Na drobno.

Pohištvo

Velika zaloga pohištva od najprostejšega do najfinejšega v vseh slojih se dobi po znižanih cenah pri 34

„Obrtni zadrugi mizarskih mojstrov“
v Mariboru, Grajski trg št. 3 pri črnem orlu.

Marija Vezjak, Maribor

Šolske ulice št. 4.

Izdelovanje pletenin na stroju in sicer:
nogavice, bluze, jopice itd.

Vsa v svojo stroko spadajoča dela po
nizkih cenah. 36

Karol Tratnik, Maribor

Župnijska ulica št. 3.

se priporoča prečastiti duhovščini za naročila različnih moštanc, kelihov, ciborijev, lestencev, svečnikov, križov, itd. Staro cerkevno orodje popravljam pozlatim in posrebrim v ognju. Mnogo priznanih pisem na razpolago.

Svoji k svojim! Svoji k svojim!

Proda

se enovprežen in dvovprežen voz, eden že nov in eden že rabljen. Sprejme se tudi zamenja. Popravila se izvršujejo točno in jako poceni pri

Franc Ferk

sedlar in barvar
Maribor, Angasse št. 2.

Stampilje

iz kavčuka se dobijo v tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Majhne orgle s tremi registri v manu in enim registrom v pedalu, pripravne za majhno cerkev ali kapelico, se po ceni prodajo pri Jožetu Brandel, izdelovalcu orgel v Mariboru. 48

Restavracija**Narodni dom**
v Mariboru.

Izborna kuhinja, izvrstna vina kakor: haloško, ljutomersko, dr. Thurnejev muškatelec, mozlec, vinarec, bizeljčan, konjičan itd.

Pivo iz budjeviške češke pivovarne.

Po letu udobno keglijšče. Vrtni paviljoni. Sobe za tujece.

Za obilni obisk se priporoča

37

Lojzika Leon.

Svoji k svojim!**Urar, očalar in zlatar****Franjo Bureš**

Maribor, Tegethofova cesta 33

pred kolodvorom, 10
priporoča svojo bogato zalogo, zlatnine, srebrnine, ur itd. po najnižji ceni.

Popravila se točno in hitro izvršujejo.

Cerkveni in sobni slikar in pleskar**Franjo Horvat**

MARIBOR, Kasinočasse šte. 2.

Se priporoča veleč. duhovščini in slavnemu občinstvu za slikanje cerkev, dvoran, sob, društvenih odrov, napisov na steno, deske, plošče in steklo ter za vsa v pleskarsko in slikarsko stroko spadajoča
: : dela. : : 53

Postrežba točna! : : : : Cene nizke!

Hotel**Pri belem volu v Celju**

sredi mesta, blizu vseh uradov; za tujece 30 sob z vso ugodnostjo pri nizkih cenah, tudi mesečna stanovanja s hrano za letoviščarje; izborna kuhinja, vedno sveže pivo, različna vina; po letu senčnat vrt; vozovi v hiši vsak čas na razpolago : :

! se priporoča za obilni obisk. !

Za nakup priporočamo trdko**M. E. Šepec, Maribor**

Grajski trg stev. 2

katera prodaja po najnižji ceni vsakovrstno modno blago za ženske obleke, svilnate in druge robce, vse vrste najboljših perilno blago, vsakovrstno sukno (štofe) za moške obleke, površnike, fino sukno za talarje in salonske obleke, srajce, ovratnike, kravate, naramnice, nogavice, dežnike, obrisače, mizne prti, odeje, preproge, zastore, razni cvilih, perje za blazine itd. 7